

Datum: 20-4-2026 Registratienummer: 2090480
Betreft: Reactie college op Accountantsverslag 2025
Van: College van dijkgraaf en hoogheemraden
Aan: Algemeen bestuur

Geachte algemeen bestuur,

1. Inleiding

Op 12 mei jongstleden ontving het college, van onze accountant Crowe, het Accountantsverslag 2025 over de jaarstukken van Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden (HDSR). In deze memo reageren wij als college op dit verslag en met name op de bevindingen en adviezen van de accountant.

Vanwege gewijzigde wetgeving is er vanaf 2025 sprake van 1 document dat de jaarstukken heet en bestaat uit een jaarverslag- en een jaarrekeningdeel.

Dit is ook het eerste jaar dat het college zelf een rechtmatigheidsverantwoording afgeeft in de jaarstukken. De accountant geeft alleen nog een oordeel over de gehele getrouwheid van de jaarstukken en toetst hierbij of de opgenomen rechtmatigheidsverantwoording ook een getrouw beeld geeft. De toelichting op de rechtmatigheidsbevindingen zijn al opgenomen in de jaarstukken in de paragraaf bedrijfsvoering. Deze reactie richt zich dan ook alleen op de bevindingen van de accountant op het gebied van getrouwheid.

Het verslag is gericht aan het algemeen bestuur en het college wil graag aangeven hoe om wordt gegaan met de bevindingen en aanbevelingen van de accountant. Het college is immers verantwoordelijk voor de inrichting van de (financiële) administratie.

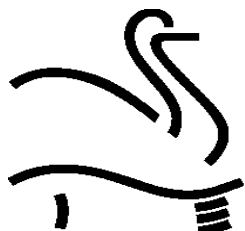
2. Kernboodschap

Het college heeft kennisgenomen van het Accountantsverslag 2025. In het verslag geeft de accountant Crowe aan dat zij een goedkeurende verklaring afgeeft voor de getrouwheid en schetst verder ook een positief beeld van de gecontroleerde onderdelen. Het college is buitengewoon tevreden met dit resultaat en de positieve toon in het verslag. De geconstateerde fouten zijn zeer beperkt en waren al in beeld door de organisatie zelf (door onze eigen verbijzonderde interne controles, VIC). De samenwerking tussen het waterschap en de accountant is goed verlopen.

3. Consequenties

Oordeel getrouwheid

Op het onderdeel getrouwheid heeft de accountant geen fouten en onzekerheden gevonden. Het oordeel is goedkeurend. Ook de door het college opgenomen rechtmatigheidsverantwoording geeft volgens de accountant een getrouw beeld.

Bevindingen

1. Interne beheersing

Verslag:

'Op basis van onze werkzaamheden hebben wij geen significante tekortkomingen in de interne beheersing geconstateerd. In onze management letter hebben wij enkele belangrijke aandachtspunten opgenomen voor de verdere verbetering van de processen. De belangrijkste aanbevelingen hebben wij gedaan t.a.v. het inkoopproces en projectmonitoring. Wij constateren dat hier binnen de organisatie aandacht is voor de noodzakelijke verbeteringen.' (p. 9)

Reactie:

In de managementletter van de accountant aan het college zijn er aandachtspunten opgenomen over het inkoopproces en projectmonitoring. Voor beide onderwerpen constateert Crowe dat de organisatie de aanbevelingen oppakt en verbeteringen doorvoert.

2. Rechtmatigheidsverantwoording

Verslag:

Onze rol als accountant betreft het vaststellen dat eventuele rechtmatigheidsafwijkingen juist en volledig zijn opgenomen en toegelicht, rekening houdend met bovenstaande grenzen. Wij hebben hiervoor de uitkomsten van de Verbijzonderde Interne Controle (VIC) geïnspecteerd en de ingenomen standpunten getoetst.

Ons inziens zijn bovenstaande afwijkingen tot stand gekomen binnen de spelregels en zijn ze op getrouwe wijze weergegeven in de rechtmatigheidsverantwoording. De bijbehorende toelichting, in de paragraaf bedrijfsvoering, geeft het gewenste inzicht. Dit hebben wij meegewogen in het afgeven van het goedkeurend oordeel bij de jaarrekening. (p. 10)

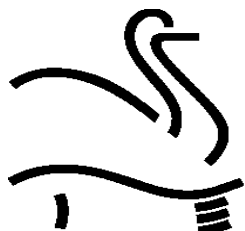
Reactie:

De rechtmatigheidsverantwoording wordt dit jaar voor het eerst afgegeven door het college. Dit was dus iets nieuws, maar volgens de accountant hebben we goede acties ondernomen en geeft aan dat de verantwoording een getrouw beeld geeft. Hiermee zijn wij als college zeer tevreden.

3. Voorwaardencriterium

Verslag:

'De inhuur van personeel is ondergebracht bij de onderneming One Stop Sourcing. HDSR heeft deze partij enkele jaren geleden Europees aanbesteed met als doel alle inhuur via dit bedrijf te laten lopen, zodat zowel het aanbestedingsrisico hiermee afgedekt is als ook het risico op schijnzelfstandigheid. One Stop Sourcing is in 2025 in betalingsproblemen gekomen, waardoor HDSR zich genoodzaakt voelde de betalingen aan de inhuurkrachten rechtstreeks te laten verlopen. In maart 2026 is het faillissement uitgesproken over One Stop Sourcing. Om de continuïteit van de organisatie niet in het geding te laten komen, heeft HDSR vrijwel direct na het faillissement alle bestaande inhuurcontracten aan flextender overgedragen door middel van een tijdelijk contract. Daarnaast is HDSR bezig een Europese aanbesteding voor te bereiden. Wij hebben het management geadviseerd voor boekjaar 2026 juridisch te laten onderzoeken of bij deze overschrijding van het drempelbedrag wel of geen sprake is van een onrechtmatigheid, daar het een zeer specifieke casus is. (p. 11)

Reactie:

De accountant gaat in op de ontwikkelingen rond OneStopSourcing (OSS) en de gevolgde aanpak van HDSR. Wij hebben de accountant meegenomen in deze ontwikkelingen en op de hoogte gehouden. Het algemeen bestuur is via het attenderingsbericht op 10 april 2026 (week 15) geïnformeerd over de situatie en de stappen die HDSR neemt.

Wij zijn al aan het onderzoeken wat de mogelijke gevolgen zijn voor de rechtmatigheid in 2026 en we willen de continuïteit van de werkzaamheden wel blijven waarborgen.

4. Sterke Lekdijk

Verslag:

HDSR heeft op balansdatum ca € 205 mln werkelijke uitgaven gerealiseerd (excl subsidies en bijdrage derden). Na aftrek van de subsidies en bijdragen is op balansdatum nog credit € 24,6 mln netto in het onderhandenwerk aanwezig. In 2025 is voor € 53,9 mln aan investeringen (incl. grondaankopen) gedaan. De verwerkingswijze in de jaarrekening is gecontroleerd en akkoord bevonden.

Gezien de complexiteit van dit totaalproject en de financiële risico's, heeft HDSR een apart programma ingericht met een eigen controller en aparte verantwoordingswijze. In 2024 heeft het Algemeen Bestuur besloten het moederkrediet van het project Sterke Lekdijk bij te stellen naar € 565 mln met een totale eigen bijdrage van € 105 mln. Er is nog geen noodzaak deze bij te stellen, maar conform de T3 rapportage 2025 is de ruimte binnen het krediet voor risico en prijsstijgingen nagenoeg benut, terwijl het project nog minimaal tot 2031 duurt. De maximale eigen bijdrage is t.o.v. de T3 2024 iets omlaag bijgesteld naar € 97,5 mln (was € 105 mln). Dat houdt in dat nog wel ruimte bestaat in de eigen bijdrage, maar niet meer in de te realiseren kosten. De risico's die zich kunnen manifesteren op een overschrijding zien echter met name toe op de eigen bijdrage. De volgende materiële risico's op een hogere bijdrage zijn door het projectteam onderkend:

- De subsidiabiliteit van de kosten loopt terug als gekeken wordt naar het percentage subsidie (HWBP).*
- Het lukt niet altijd de meekoppelkansen volledig vergoed te krijgen;*
- De uiteindelijke veiligheidsopgave is verkleind, maar hierdoor niet alle grondaankopen volledig subsidiabel zijn;*
- De kosten per kilometer veiligheidsopgave zijn inmiddels gestegen naar ca € 15 mln per kilometer. Gezien de prijsinstabiliteit de afgelopen jaren op de wereldmarkt en de toekomstige onzekerheden op dit gebied is de vraag of het huidige moederkrediet op langere termijn nog toereikend zal zijn.*

Met bovenstaande risico's is rekening gehouden bij de vaststelling van het moederkrediet door o.b.v. scenario-analyse het middenscenario als uitgangspunt te nemen. Daarnaast is binnen de begrotingen van de deelprojecten rekening gehouden met onvoorziene kosten. Omdat risico's op hogere kosten op deze wijze binnen het project worden opgevangen, plus het feit dat er nog ruimte bestaat in de totale eigen bijdrage van ca. € 7,5 mln, heeft het management het standpunt ingenomen dat geen extra ruimte binnen het weerstandsvermogen hiervoor hoeft te worden ingeruimd. Wij beoordelen deze risicoafweging als redelijk. Wij adviseren deze afweging minimaal jaarlijks te herzien. (p. 14)

Reactie:

Voor het project Sterke Lekdijk wordt door de accountant aangegeven welk financiële risico's er zijn en hoe HDSR hiermee omgaat. De accountant kan zich vinden in de werkwijze van HDSR. Voor dit project worden de risico's gemonitord en wordt er bijgestuurd waar nodig. Hierbij wordt ook het college en het algemeen bestuur betrokken.

4. Vervolg

De borging van de door de accountant genoemde aandachtspunten vindt plaats binnen de verantwoordelijkheid van de directie en het managementteam. De accountant geeft een toelichting op het Accountantsverslag 2025 aan de leden van de auditcommissie op 3 juni 2026.